

МОДЕЛІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма: 292 Міжнародні економічні відносини

Курс навчання: 1, семестр 2

Кількість кредитів: 3 (90 годин)

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом

Консультації: Французький б-р, 24/26, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат економічних наук, доцент Пічугіна Юлія Валеріївна
Кафедра:	Світового господарства і міжнародних економічних відносин
Контактна інформація:	j.pichugina@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами здійснюється через вказаний E-mail, зустрічі на консультаціях (очні та он-лайн), ZOOM за посиланням:

<https://us05web.zoom.us/j/7421912986?pwd=TkEzdVNBdVpVV3ZJMnZyb1NxMGFqZz09>

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області міжнародних економічних відносин. Метою дисципліни є формування у студентів системи знань про особливості економічного розвитку країн через призму моделей притаманних значній кількості країн, усвідомлення закономірностей, традицій та тенденцій економічного розвитку країн світу. Основними завданнями є: розкрити загальне та особливе у національній економічній системі, інституціональні чинники та їх вплив на специфіку економічного розвитку, функціональну роль держави в управлінні економікою та її інтеграцію у світове господарство, а також оволодіння навичками економічного аналізу моделей національної економіки для об'єктивної оцінки її стану і прогнозування на цій основі подальшого розвитку країни.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год.) та практичних занять (18 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Національна економіка у системі міжнародних економічних відносин.	Знати і розуміти: поняття та сутність національної економіки; еволюцію розвитку національної економічної системи; структуру національної економіки: сутність, умови її формування; основні види структури національної економіки; загальні та особливі риси національної економічної системи; поняття та сутність інфраструктури національного ринку; інфраструктурне середовище національного ринку та його склад.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації

Тема 2. Економічний потенціал розвитку національної економіки.	Знати і розуміти: поняття економічного розвитку; характеристику економічного потенціалу розвитку та його структуру; чинники впливу на економічний потенціал; функціональну спрямованість економічного потенціалу; оцінку економічного потенціалу держави; конкурентоспроможність національної економіки.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 3. Ознаки та моделі розвитку національних економік	Знати і розуміти: класифікацію країн у міжнародних економічних відносинах; класифікації країн міжнародними організаціями; класифікацію країн за рівнем економічного розвитку; класифікацію країн за моделями економіко-політичної системи.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 4. Базові інститути і особливості моделі розвитку США.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; ліберальну ринкову модель та її властивості; адміністрацію малого бізнесу США як провідний орган державної підтримки малого бізнесу; ділові підприємства як основна складова приватного сектора економіки США; «Фордизм» як форма виробництва; антитрестовське законодавство США; основні макроекономічні показники розвитку США.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 5. Японська модель національної економіки.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; модель регульованого корпоративного капіталізму та її властивості; Кейрецу та їх характеристика; Японське «економічне диво»; консерватизм як політична ідеологія; основні макроекономічні показники розвитку Японії; особливості податкової системи Японії.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 6. Інституціональні основи моделі розвитку КНР.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; соціалізм з китайською специфікою; принцип чотирьох «С» Китаю; усупільнення виробництва як властивість китайської економіки.; основні макроекономічні показники розвитку Китаю.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 7. Соціально-ринкова модель Скандинавських країн.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; державу загального добробуту та демократичний соціалізм; інвестиції у людський капітал як один з пріоритетів Скандинавських країн; вирівнювання рівня життя населення; особливості податкової системи країн та причини високих ставок оподаткування; державний сектор як найбільший сектор економіки Скандинавських країн; основні макроекономічні показники розвитку Скандинавських країн.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації

Тема 8. Економічні моделі пострадянських країн.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; методи переходу до ринкової економіки: градуалістський підхід та метод «шокової терапії»; заходи децентралізації; основні макроекономічні показники розвитку пострадянських країн.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 9. Особливості становлення моделі України.	Знати і розуміти: історичні передумови формування відповідної моделі економічного розвитку; градуалістський підхід переходу до ринкової економіки; децентралізації як послаблення контролю з боку держави та подолання державної монополії в економіці на макро- й мікрорівнях; основні макроекономічні показники розвитку України.; міжнародна торгова позиція України; особливості податкової системи України.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПП ім. Ігоря Сікорського Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
2. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голіков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К. : ЦНЛ, 2019. 400 с.
3. Ковальчук В.М. Світова економіка: її історія та дослідники. 2-ге видання.(Зб. ф.) К.: ЦУЛ, 2019. 632 с.
4. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О. І. Котикова. Миколаїв : Іліон, 2020. 196 с.
5. Господарський менталітет та національні особливості процесів соціалізації економіки : монографія / З.І. Галушка, О.О. Лусте. Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2017. 264 с
6. Тематично-термінологічний словник з дисципліни «Національні моделі економічних систем» / Ю.В. Ушкаренко, А.В. Чмут. Херсон: вид-во ФОП Вишемирський В. С, 2019. 40 с.
7. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПП ім. Ігоря Сікорського Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
8. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.
9. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та умови нагромадження : монографія / З.І. Галушка, І.І. Нафус. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 248 с.
10. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Національні моделі економічних систем: формування, управління, трансформації», 15– 16 жовтня 2015 р. Херсон. держ. ун-т. Херсон : Гельветика, 2015. 179 с.
11. Мейш А.В., Матвійчук О.В. Моделі та типи національних економік. Вісник Хмельницького національного університету, 2019. № 4. Том 1. С. 132-135
12. Лісничук О.А., Боярин Ю.В. Пріоритетні заходи державного антикризового управління в провідних країнах Європейського Союзу. Сталий розвиток економіки. 2018. №1 (38). С. 34-41.
13. Головня О.М. Особливості побудови моделі соціально орієнтованої національної економіки. Економіка природокористування і сталий розвиток. К.: ДУ ІСПСР НАН України, 2020. № 7 (26). С. 48-55
14. Трансформація системи міжнародних, національних та локальних ринків. Матеріали міжн. наук.-практ. конференції, Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 200 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль проводиться під час лекцій та семінарських занять.

Методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей;
- письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами - тестів для самоперевірки, оцінювання розв'язання задач, виконання вправ;
- тестовий контроль: тестування бланкове за змістовними модулями.

Поточний та періодичний контроль									Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
ЗМ 1			ЗМ 2						50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
2	2	2	10	10	10	10	2	2		

Підсумковий контроль за дисципліною – іспит. Іспит складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 40 і більше балів.

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80 % від можливої максимальної кількості балів). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Списування під час виконання контрольних заходів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканатом. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.